

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

11 päivänä huhtikuuta 2024*

Ennakkoratkaisupyyntö – Maatalous – Yhteinen maatalouspolitiikka – Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto) – Aineellinen sovellettavuus – Ajallinen sovellettavuus – Asetus (EY) N:o 1698/2005 – 22 artikla – Nuorten viljelijöiden aloitustuki – 71 artikla – Tukikelpoisuus – Myöntämisedellytykset – Jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa säädetään velvollisuudesta jatkaa päätoimisesti, jatkuvasti ja yksityisenä elinkeinonharjoittajana maataloustoimintaa – Täydentävät tukikelpoisuusedellytykset – Asetus (EU) N:o 1306/2013 – 63 artikla – Delegoitu asetukset (EU) N:o 640/2014 – 35 artikla – Kelpoisuusehdot – Sitoumus

Asiassa C-6/23 [Baramlay]ⁱ,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Kúria (ylin tuomioistuin, Unkari) on esittänyt 13.12.2022 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 2.1.2023, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

X

vastaaan

Agrárminiszter,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja N. Piçarra sekä tuomarit N. Jääskinen ja M. Gavalec (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: T. Čapeta,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Unkarin hallitus, asiamiehinnään M. Z. Fehér ja R. Kissné Berta,
- Euroopan komissio, asiamiehinnään J. Aquilina, A. C. Becker ja Zs. Teleki,

* Oikeudenkäyntikieli: unkari.

ⁱ Tämän asian nimi on kuvitteellinen nimi. Se ei vastaa oikeudenkäynnin minkään asianosaisen todellista nimeä.

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 549) 64 artiklan 1, 2 ja 4 kohdan ja 77 artiklan 1, 2 ja 4 kohdan sekä yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suorita tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 608) 50 artiklan 3 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat X ja Agrárminiszter (maatalousministeri, Unkari) ja joka koskee X:n velvollisuutta maksaa takaisin kokonaisuudessaan saamansa nuorten viljelijöiden aloitustuki.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Asetus (EY) N:o 1698/2005

- 3 Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen 20.9.2005 annettu neuvoston asetusta (EY) N:o 1698/2005 (EUVL 2005, L 277, s. 1) kumottiin Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta 17.12.2013 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1305/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 487). Asetuksen N:o 1305/2013 88 artiklan nojalla asetusta N:o 1698/2005 sovellettiin kuitenkin edelleen tukitoimiin, joita toteutettiin Euroopan komission mainitun asetuksen nojalla ennen 1.1.2014 hyväksymissä ohjelmissa.
- 4 Asetuksen N:o 1698/2005 johdanto-osan 61 perustelukappaleessa todettiin seuraavaa:
”Olisi vahvistettava menojen tukikelpoisuutta koskevat kansalliset säännöt toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ja rajoittamatta poikkeuksien vahvistamista.”
- 5 Kyseisen asetuksen 1 artiklassa, jonka otsikko oli ”Soveltamisala”, säädettiin seuraavaa:
”Tässä asetuksessa
1) vahvistetaan yleiset säännöt maaseudun kehittämiseen myönnettävälle yhteisön tuelle, joka rahoitetaan – – maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta – –
2) määritellään tavoitteet, joihin maaseudun kehittämissä ohjelmissa on pyrittävä;

--

4) määritellään maaseudun kehittämisen toimintalinjat ja toimenpiteet;

--”

6 Mainitun asetuksen 2 artiklan c ja d alakohdassa esitettiin seuraavat määritelmät:

”c) ’toimintalinjalla’ [tarkoitetaan] joukkoa johdonmukaisia toimenpiteitä, joiden erityistavoitteet ovat suoraa seurausta kyseisten toimenpiteiden täytäntöönpanosta ja jotka edistävät yhtä tai useampaa 4 artiklassa esitettyä tavoitetta;

d) ’toimenpiteellä’ [tarkoitetaan] joukkoa toimia, joilla -- toimintalinja pyritään panemaan täytäntöön --”

7 Saman asetuksen 15 artiklassa, jonka otsikko oli ”Maaseudun kehittämisohjelmat”, säädettiin seuraavaa:

”1. Maaseuturahasto toimii jäsenvaltioissa maaseudun kehittämisohjelmien välityksellä. Ohjelmissa pannaan täytäntöön maaseudun kehittämisstrategia toimenpiteillä, jotka on ryhmitelty IV osastossa määriteltyjen toimintalinjojen mukaan. Maaseuturahastosta haetaan tukea näiden toimintalinjojen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kunkin maaseudun kehittämisohjelman voimassaolon on ajoitettava 1 päivän tammikuuta 2007 ja 31 päivän joulukuuta 2013 väliselle kaudelle.

2. Jäsenvaltio voi toimittaa koko alueensa käsittävän yhtenäisen ohjelman tai joukon alueellisia ohjelmia.

3. Jäsenvaltiot, joilla on alueellisia ohjelmia, voivat myös toimittaa hyväksyttäväksi kansallisen kehyksen, joka sisältää alueellisten ohjelmien yhteiset osatekijät.”

8 Asetuksen N:o 1698/2005 16 artiklan, jonka otsikko oli ”Ohjelmien sisältö”, c alakohdassa säädettiin seuraavaa:

”Jokaiseen maaseudun kehittämisohjelmaan on sisällyttävä

--

c) toimintalinjoja koskevat tiedot ja kunkin toimintalinjan osalta ehdotetut toimenpiteet ja niitä koskeva kuvaus --”

9 Kyseisen asetuksen 18 artiklassa, jonka otsikko oli ”Laatiminen ja hyväksyminen”, säädettiin seuraavaa:

”1. Jäsenvaltion on laadittava maaseudun kehittämisohjelmat 6 artiklassa tarkoitettujen kumppanien kanssa tehdyn tiiviin yhteistyön perusteella.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 16 artiklassa mainitut tiedot sisältävä ehdotus kustakin maaseudun kehittämisohjelmasta.

3. Komissio arvioi ehdotetut ohjelmat ottaen huomioon niiden johdonmukaisuuden yhteisön strategisten suuntaviivojen, kansallisen strategiasuunnitelman ja tämän asetuksen kanssa.

Jos komissio katsoo, että maaseudun kehittämisohjelma ei ole yhteisön strategisten suuntaviivojen, kansallisen strategiasuunnitelman tai tämän asetuksen mukainen, se kehottaa jäsenvaltiota tarkistamaan ehdotettua ohjelmaa vastaavasti.

4. Kukin maaseudun kehittämisohjelma hyväksytään 90 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.”

10 Mainitun asetuksen 20 artiklassa, jonka otsikko oli ”Toimenpiteet”, säädettiin seuraavaa:

”Maa- ja metsätalouseläimen kilpailukykyä koskeva tuki sisältää

a) toimenpiteet alan toimijoiden tietämyksen ja henkilökohtaisten toimintaedellytysten parantamiseksi seuraavin keinoin:

– –

ii) nuorten viljelijöiden aloitustuki,

– –”

11 Saman asetuksen 22 artiklan, jonka otsikko oli ”Nuorten viljelijöiden aloitustuki”, 1 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Edellä 20 artiklan a alakohdan ii alakohdassa säädettyä tukea myönnetään henkilöille, jotka

a) ovat alle 40-vuotiaita ja ryhtyvät ensimmäistä kertaa tilanpidosta vastaaviksi maatalousyrittäjiksi;

b) ovat riittävän ammattitaitoisia;

c) esittävät maataloustoimintansa kehittämiseksi elinkeinosuunnitelman.”

12 Asetuksen N:o 1698/2005 71 artiklassa, jonka otsikko oli ”Menojen tukikelpoisuus”, säädettiin seuraavaa:

”1. Menot ovat maaseuturahaston tukeen kelpoisia, jos maksajavirasto tosiasiallisesti maksaa kyseisen tuen 1 päivän tammikuuta 2007 ja 31 päivän joulukuuta 2015 välisenä aikana, sanotun kuitenkin rajoittamatta [yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21.6.2005 annetun neuvoston] asetuksen (EY) N:o 1290/2005 [(EUVL 2005, L 209, s. 1)] 39 artiklan 1 kohdan säännösten noudattamista. Yhteisrahoitetut toimet eivät saisi päättyä ennen tukikelpoisuuden alkamispäivää.

– –

2. Menot ovat maaseuturahaston tukeen kelpoisia ainoastaan, jos ne ovat aiheutuneet kyseessä olevan ohjelman hallintoviranomaisen päättämistä tai vastuulla olevista toimista toimivaltaisen elimen vahvistamien valintaperusteiden mukaisesti.

3. Menojen tukikelpoisuussäännöt vahvistetaan kansallisella tasolla lukuun ottamatta tässä asetuksessa tiettyjen maaseudun kehittämistoimenpiteiden osalta säädettyjä poikkeuksia.

– –”

Asetus (EY) N:o 1974/2006

- 13 Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 15.12.2006 annettu komission asetus (EY) N:o 1974/2006 (EUVL 2006, L 368, s. 15) kumottiin Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013 täydentämisestä ja siirtymäsäännöksistä 11.3.2014 annetulla komission delegoidulla asetuksella (EU) N:o 807/2014 (EUVL 2014, L 227, s. 1). Delegoidun asetuksen N:o 807/2014 19 artiklan nojalla asetusta N:o 1974/2006 sovellettiin kuitenkin edelleen toimiin, joita toteutettiin Euroopan komission asetuksen N:o 1698/2005 nojalla ennen 1.1.2014 hyväksymissä ohjelmissa.
- 14 Asetuksen N:o 1974/2006 liitteessä II olevassa A kohdan 5 alakohdassa, jossa asetuksen N:o 1698/2005 16 artiklan c alakohdassa säädetyn mukaisesti lueteltiin tiedot, jotka maaseudun kehittämisohjelmiin on sisällyttävä, esitettiin muun muassa seuraavat täsmennykset:

”5.3 Toimintalinjoja ja toimenpiteitä koskevat tiedot

– –

5.3.1.1.2 Nuorten viljelijöiden aloitustuki

– jäsenvaltion/alueen käyttämä aloitustuen määritelmä,

– –”

Asetus N:o 1306/2013

- 15 Asetuksen N:o 1306/2013 56 artiklan, jonka otsikko on ”Maaseuturahastoa koskevat erityissäännökset”, ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos maaseudun kehittämistoimissa tai -ohjelmissa on havaittu sääntöjenvastaisuuksia tai laiminlyöntejä, jäsenvaltioiden on tehtävä rahoitusoikaisuja peruuttamalla asianomainen unionin rahoitus kokonaan tai osittain. Jäsenvaltioiden on otettava huomioon todettujen sääntöjenvastaisuuksien laatu ja vakavuus sekä maaseuturahaston taloudellisen menetyksen suuruus.”

- 16 Kyseisen asetuksen 63 artiklassa, jonka otsikko on ”Aiheettomasti suoritetut maksut ja hallinnolliset seuraamukset”, säädetään seuraavaa:

1. Jos todetaan, ettei tuensaaja täytä alakohtaisessa maatalouslainsäädännössä säädettyjä tukikelpoisuusperusteita, tuen tai palkkion myöntämisen edellytyksiin liittyviä sitoumuksia tai muita velvoitteita, tukea ei makseta tai tuki peruutetaan kokonaan tai osittain, ja tapauksen

mukaan asetuksen (EU) N:o 1307/2013 21 artiklassa tarkoitettuja vastaavia tukioikeuksia ei myönnetä tai ne peruutetaan.

2. Lisäksi, jos alakohtaisessa maatalouslainsäädännössä niin säädetään, jäsenvaltioiden on määrättävä myös hallinnollisia seuraamuksia 64 ja 77 artiklassa säädettyjen sääntöjen mukaisesti. Tämä ei kuitenkaan rajoita VI osaston 91–101 artiklan säännösten soveltamista.

– –”

- 17 Mainitun asetuksen 64 artiklassa, jonka otsikko on ”Hallinnollisten seuraamusten soveltaminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Mitä tulee 63 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin hallinnollisiin seuraamuksiin, tätä artiklaa sovelletaan sellaisissa tapauksissa, joissa alakohtaisen maatalouslainsäädännön soveltamisesta johtuvia tukikelpoisuusperusteita, sitoumuksia tai muita velvoitteita ei ole noudatettu, lukuun ottamatta tämän osaston II luvun 67–78 artiklassa ja VI osaston 91–101 artiklassa tarkoitettuja velvoitteita sekä sellaisia velvoitteita, joiden noudattamatta jättämisestä johtuu 89 artiklan 3 ja 4 kohdassa säädettyjä seuraamuksia.

2. Hallinnollisia seuraamuksia ei määrätä

– –

e) jos noudattamatta jättäminen on luonteeltaan vähäistä arvioituna myös kynnsarvolla, jonka komissio vahvistaa 7 kohdan b alakohdan mukaisesti;

– –

4. Hallinnollisen seuraamuksen muoto voi olla jokin seuraavista:

- a) maksettavan tuen tai palkkion määrän vähentäminen suhteessa tukihakemukseen tai maksupyyntöön, johon noudattamatta jättäminen liittyy, tai suhteessa myöhempiin hakemuksiin; maaseudun kehittämistuen osalta tällä ei kuitenkaan rajoiteta mahdollisuutta keskeyttää palkkio, jos voidaan odottaa, että tuensaaja korjaa noudattamatta jättämisen tilanteen kohtuullisessa ajassa;
- b) sellaisen määrän maksaminen, joka on laskettu sen määrän ja/tai ajan perusteella, jota noudattamatta jättäminen koskee;
- c) hyväksynnän, tunnustamisen tai luvan keskeyttäminen tai peruuttaminen tilapäisesti tai pysyvästi;
- d) tukijärjestelmään, tukitoimenpiteeseen tai muuhun toimenpiteeseen osallistumista taikka tukijärjestelmästä, tukitoimenpiteestä tai muusta toimenpiteestä hyötymistä koskevan oikeuden peruuttaminen.

5. Hallinnollisten seuraamusten on oltava oikeasuhteisia ja suhteutettuja havaitun noudattamatta jättämisen vakavuuteen, laajuuteen, keston ja toistuvuuteen, ja niiden on noudatettava seuraavia rajoja:

- a) edellä 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettu hallinnollisen seuraamuksen määrä saa olla enintään 200 prosenttia tukihakemuksen tai maksupyynnön määrästä;
- b) sen estämättä, mitä a kohdassa säädetään, maaseudun kehittämisen osalta 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettu hallinnollisen seuraamuksen määrä saa olla enintään 100 prosenttia tukikelpoisesta määrästä;
- c) 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettu hallinnollisen seuraamuksen määrä ei saa ylittää määrää, joka on verrattavissa tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettuun prosenttimäärään;

--”

- 18 Asetuksen N:o 1306/2013 77 artiklassa, jonka otsikko on ”Hallinnollisten seuraamusten soveltaminen”, säädetään tällaisista seuraamuksista, kun tukikelpoisuusperusteita, sitoumuksia tai muita velvoitteita, jotka johtuvat johonkin tällaiseen tukeen liittyvien sääntöjen soveltamisesta, ei ole noudatettu.

Delegoitu asetys (EU) N:o 640/2014

- 19 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäämis- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta 11.3.2014 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 640/2014 (EUVL 2014, L 181, s. 48) 35 artiklassa, jonka otsikko on ”Muiden kuin pinta-alan kokoon tai eläinten lukumäärään liittyvien tukikelpoisuusperusteiden, sitoumusten tai muiden velvoitteiden noudattamatta jättäminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Haettu tuki evätään tai se perutaan kokonaan, jos tukikelpoisuusperusteet eivät täyty.

2. Haettu tuki evätään tai se perutaan kokonaan tai osittain, jos seuraavia sitoumuksia tai muita velvoitteita ei noudateta:

- a) maaseudun kehittämissuunnitelmassa vahvistetut sitoumukset; tai
- b) tarvittaessa muut unionin tai kansallisessa lainsäädännössä taikka maaseudun kehittämissuunnitelmassa vahvistetut tukitoimeen liittyvät velvoitteet, erityisesti julkisia hankintoja, valtiontukea sekä muita pakollisia hoito- ja toimenpidevaatimuksia koskevat velvoitteet.

3. Päätäessään tuen epäämisen tai perumisen astetta 2 kohdassa tarkoitettujen sitoumusten tai muiden velvoitteiden noudattamatta jättämisen seurauksena jäsenvaltion on otettava huomioon 2 kohdassa tarkoitettujen tukiedellytysten noudattamatta jättämisen vakavuus, laajuus, kesto ja toistuvuus.

Noudattamatta jättämisen vakavuus riippuu erityisesti noudattamatta jättämisen seurausten merkittävydestä ottaen huomioon tavoitteet, joihin noudattamatta jätetyillä sitoumuksilla tai velvoitteilla pyrittiin.

Noudattamatta jättämisen laajuus riippuu erityisesti noudattamatta jättämisen vaikutuksesta koko toimeen.

Kesto riippuu erityisesti sen ajanjakson pituudesta, jonka vaikutukset jatkuvat, tai mahdollisuuksista kyseisten vaikutusten päättämiseen kohtuullisin keinoin.

Toistuvuus riippuu siitä, onko edellisten neljän vuoden aikana saman tuensaajan ja saman toimenpiteen tai toimityypin osalta koko ohjelmakaudella 2007–2013 tai vastaavanlaisen toimenpiteen osalta ohjelmakaudella 2014–2020 todettu noudattamatta jättämisistä.

– –”

Unkarin oikeus

- 20 Maatalouden, maaseudun kehittämisen ja kalastuksen tukemista sekä muita toimenpiteitä koskevan menettelyn näkökohdista vuonna 2007 annetun lain nro XVII (mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halásznati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény) 56/C §:n 6 momentissa säädetään seuraavaa:

”Maatalouden ja maaseudun kehittämisen tukielimessä käytävässä menettelyssä ei voida, jollei 56/B §:stä muuta johdu, vapauttaa asianomaista velvollisuudestaan tai vähentää sitä (toimenpiteestä saatu perusteeton hyöty, korot, viivästyskorot).”

- 21 Nuorten viljelijöiden toiminnan aloittamiseen Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta vuonna 2015 myönnettävän tuen yksityiskohtaisista edellytyksistä annetun pääministerin kanslian johtamisesta vastaavan ministerin asetuksen 24/2015 (IV.28) (az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2015. évből igényelhető támogatások részletes feltételeiről szóló 24/2015. (IV. 28.) MvM rendelet) (Jogcímrendelet) 3 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Tukea voi hakea luonnollinen henkilö,

- a) joka on tukihakemuksen jättämishetkellä yli 18- mutta alle 40-vuotias
- b) jolla on tukihakemuksen jättämishetkellä
 - ba) vähintään yksi liitteessä 1 mainittu ammattipätevyys
 - bb) vähintään yksi liitteessä 2 mainitussa ammatillisessa koulutuksessa suoritettu tutkinto, tai
 - bc) ulkomailla hankittu tutkintotodistus tai muu muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja, jolla edellä ba) tai bb) kohdassa tarkoitettu ammattipätevyys tai tutkinto voidaan osoittaa ja joka on tunnustettu tai vahvistettu ulkomaisten tutkintojen ja tutkintotodistusten tunnustamisesta annetun lain [a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló törvény] mukaisesti

- c) joka esittää la Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalille [(maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevista asioista vastaava virasto, Unkari)] maataloustoimintansa kehittämiseksi elinkeinosuunnitelman, johon sisältyy maatalouslaskentalomake ja rahoitussuunnitelma, ja
- d) joka sitoutuu perustamaan ensimmäistä kertaa tilan ja hoitamaan sitä henkilökohtaisesti maatalousyrittäjänä riippumatta siitä, kuinka kauan maataloustoimintaa harjoitetaan.”
- 22 Mainitun asetuksen 4 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:
- ”Asianomainen henkilö on velvollinen
- a) pitämään tilaa osallistumalla henkilökohtaisesti sen hoitamiseen;
- b) harjoittamaan pysyvää maataloustoimintaa päätoimisesti ja yksityisenä elinkeinonharjoittajana maksupyynnön, joka koskee 90:tä prosenttia tuesta, jättämisestä alkaen maataloustoiminnan harjoittamista koskevan kauden päättymiseen asti;
- –”
- 23 Mainitun asetuksen 11 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:
- ”Jos Magyar Államkincstár [Unkarin valtionkonttori] toteaa tarkastuksen perusteella, ettei tuensaaja ole noudattanut edellä 4 §:n 1 momentin a tai b kohdan vaatimuksia, tuensaajan oikeus osallistua tukijärjestelmään lakkaa ja koko tukea pidetään aiheettomasti saatuna.”
- 24 Saman asetuksen 13 §:ssä säädetään seuraavaa:
- ”Tässä asetuksessa vahvistetaan tietyt [asetuksen N:o 1698/2005] täytäntöön panemiseksi tarvittavat säännökset.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 25 X esitti 1.6.2015 asetuksen 24/2015 nojalla nuorten viljelijöiden toiminnan aloittamista koskevan maaseuturahaston tukea koskevan hakemuksen maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevista asioista vastaavalle virastolle, joka edelsi Unkarin valtionkonttoria tällaisten hakemusten käsittelyssä.
- 26 Hakemuksessaan X sitoutui asetuksen 24/2015 3 §:n 1 momentissa ja 4 §:n 1 momentissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti perustamaan uuden maatilaa, hoitamaan sitä henkilökohtaisesti sekä harjoittamaan päätoimisesti ja yksityisenä elinkeinonharjoittajana maataloustoimintaa maksupyynnön, joka koskee 90:tä prosenttia tuesta, jättämisestä eli 20.10.2015 alkaen maataloustoiminnan harjoittamista koskevan kauden päättymiseen eli 31.12.2020 saakka.
- 27 Tämän hakemuksen perusteella X:lle myönnetyn tuen määräksi vahvistettiin 40 000:ta euroa vastaava summa, ja vastauksena 90 prosentin maksupyynnöön tästä summasta hänelle maksettiin 11 359 440 Unkarin forintin (HUF) (36 000 euroa) suuruinen tuki.

- 28 Tuomioistuimen käsiteltävänä olevista asiakirjoista käy ilmi, että tämä nuorten viljelijöiden aloitustuki myönnettiin Unkarin ohjelmakauden 2007–2013 maaseudun kehittämisohjelmasta ja että komissio oli hyväksynyt tämän ohjelman 19.9.2007.
- 29 X esitti 28.8.2020 maksupyyntön, joka koski jäljelle jäävää 10:tä prosenttia myönnetyn tuen määrästä.
- 30 Pyyntö hylättiin Unkarin valtionkonttorin päätöksellä, jossa vaadittiin myös vuonna 2015 maksetun 11 359 440 HUF:n (36 000 euroa) suuruisen summan palauttamista sillä perusteella, että X oli saanut sen perusteettomasti.
- 31 Unkarin valtiokonttori totesi päätöksessään, että X ei ollut harjoittanut päätoimisesti maataloustoimintaa koko sinä kautena, jolta myönnettyä tukea oli maksettava, koska 12.9.2017 ja 7.3.2018 välisenä aikana hänen pääasialliseksi toiminnakseen oli yksityisten elinkeinonharjoittajien rekisterissä merkitty kopiointi- ja jäljentämistoiminta. Näin ollen Unkarin valtiokonttori katsoi, että X ei ollut noudattanut asetuksen 24/2015 4 §:n 1 momentin b kohtaa ja että näin ollen kyseisen asetuksen 11 §:n 1 momentin mukaisesti X:n toimenpiteeseen osallistumisen osalta vahvistettu oikeus oli rauennut ja että maksettua tukea oli pidettävä kokonaisuudessaan aiheettomana.
- 32 X esitti hallinnollisen oikaisuvaatimuksen maatalousministerille, joka pysytti Unkarin valtiokonttorin päätöksen.
- 33 Debreceni Törvényszék (Debrecenin alioikeus, Unkari) hylkäsi kanteen, jolla X vaati näiden kahden hallintopäätöksen kumoamista.
- 34 X teki näin ollen Revision-valituksen Kúriaan (ylin tuomioistuin, Unkari), joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin.
- 35 Kyseinen tuomioistuin katsoo, että asetuksen N:o 1698/2005, joka on kumottu 1.1.2014, säännökset eivät ole merkityksellisiä sen käsiteltävänä olevan oikeusriidan ratkaisemisessa, koska X oli jättänyt tukihakemuksen kesäkuussa 2015. Se lisää, että vaatimusta, jonka mukaan hakijan on harjoitettava maataloustoimintaa päätoimisesti ja yksityisenä elinkeinonharjoittajana maataloustoiminnan harjoittamista koskevan kauden päättymiseen asti, ei voida pitää asetuksen N:o 1307/2013 50 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna asianmukaisia taitoja tai koulutusta koskevana vaatimuksena, ja päättelee tästä, että tätä vaatimusta ei voida sisällyttää tukikelpoisuusedellytyksiin.
- 36 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa lisäksi, että kun otetaan huomioon pääasiassa kyseessä olevan sääntöjenvastaisuuden vähäinen merkitys, voidaan soveltaa seuraamusta, joka on alennettu 10 prosenttiin ja joka määritetään sen ajanjakson perusteella, jota kyseinen sääntöjenvastaisuus koskee, eli joka on 176 päivää viidestä vuodesta.

- 37 Tässä tilanteessa Kúria on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Onko – – asetuksen (EU) N:o 1307/2013 – – 50 artiklan 3 kohtaa tulkittava siten, että jäsenvaltio voi asettaa tukikelpoisuusvaatimukseksi sen, että tuensaaja harjoittaa pysyvää maataloustoimintaa päätoimisesti ja yksityisenä elinkeinonharjoittajana maksupyynnön, joka koskee 90:tä prosenttia tuesta, jättämisestä alkaen maataloustoiminnan harjoittamista koskevan kauden päättämiseen asti?
 - 2) Jos ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen vastataan kieltävästi, onko kyseinen tukikelpoisuusvaatimus tulkittava tuensaajan antamaksi sitoumukseksi?
 - 3) Jos toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko – – asetuksen (EU) N:o 1306/2013 64 artiklan 1 kohtaa ja 77 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että sitoumuksen noudattamatta jättämisestä voidaan määrätä hallinnollinen seuraamus, jonka suuruus suhteellisuusperiaate huomioon ottaen on määritettävä [tämän asetuksen] 64 artiklan 4 kohdan b alakohdan ja 77 artiklan 4 kohdan b alakohdan perusteella, eli siten, että ne ovat esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa säädetään, että tuki on perittävä kokonaisuudessaan takaisin ottamatta huomioon aikaa, jonka sitoumuksen noudattamatta jättäminen on kestänyt?
 - 4) Onko [asetuksen N:o 1306/2013] 64 artiklan 2 kohdan e alakohtaa ja 77 artiklan 2 kohdan e alakohtaa tulkittava siten, että ’luonteeltaan vähäisenä noudattamatta jättämisenä’ voidaan pitää tilannetta, jossa tuensaaja on niiden viiden vuoden aikana, jonka sitoumus oli voimassa, jättänyt 176 päivän ajan noudattamatta päätoimisen toiminnan jatkamista koskevaa säännöstä, kun otetaan huomioon, että hän on koko tämän ajan harjoittanut ainoastaan maataloustoimintaa, josta hän on saanut tulonsa?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Alustavia huomautuksia

- 38 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen välille SEUT 267 artiklalla luodussa yhteistyömenettelyssä unionin tuomioistuimen tehtävänä on antaa kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllinen vastaus, jonka perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista siinä vireillä olevan asian. Unionin tuomioistuimen on tätä silmällä pitäen tarvittaessa muotoiltava sille esitetyt kysymykset uudelleen. Unionin tuomioistuin saattaa myös joutua ottamaan huomioon sellaisia unionin oikeussääntöjä, joihin kansallinen tuomioistuin ei ole ennakkoratkaisukysymyksessään viitannut (tuomio 7.9.2023, Groenland Poultry, C-169/22, EU:C:2023:638, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 39 Nyt käsiteltävässä asiassa on huomautettava, että esitetyt kysymykset koskevat kansallisessa oikeudessa nuorten viljelijöiden aloitustuen osalta säädettyjen tukikelpoisuusedellytysten osalta asetuksen N:o 1307/2013 säännöksiä ja tällaisen tuen saajille asetettujen velvollisuuksien noudattamatta jättämisen vuoksi myönnetyn tuen takaisinperinnän osalta asetuksen N:o 1306/2013 säännöksiä.

- 40 Kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, X haki nuorten viljelijöiden aloitustukea, jonka rahoituslähde oli maaseuturahasto, ja kyseinen tuki myönnettiin kansallisesta maaseudun kehittämisohjelmasta.
- 41 Näin ollen maaseudun kehittämistoimenpiteitä koskevia unionin säännösten säännöksiä eli asetuksen N:o 1698/2005 tai asetuksen N:o 1305/2013 säännöksiä voidaan soveltaa aineellisesti pääasiaan.
- 42 Tältä osin unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee, että pääasiassa kyseessä oleva nuorten viljelijöiden aloitustuki myönnettiin Unkarin ohjelmakautta 2007–2013 koskevan maaseudun kehittämisohjelman perusteella ja että komissio oli hyväksynyt tämän ohjelman 19.9.2007.
- 43 Asetuksen N:o 1305/2013, jolla kumottiin asetus N:o 1698/2005, 88 artiklan mukaan viimeksi mainittua asetusta sovelletaan edelleen tukitoimiin, joita toteutetaan komission mainitun asetuksen nojalla ennen 1.1.2014 hyväksymissä ohjelmissa. Samoin delegoidun asetuksen N:o 807/2014, jolla kumottiin asetus N:o 1974/2006, 19 artiklan mukaan viimeksi mainittua asetusta sovelletaan edelleen toimiin, joita toteutetaan komission asetuksen N:o 1698/2005 nojalla ennen 1.1.2014 hyväksymissä ohjelmissa.
- 44 Kun otetaan huomioon, että nyt esillä olevassa asiassa on riidatonta, että pääasiassa kyseessä oleva tukihakemus on tehty asetuksen 24/2015 nojalla, jonka 13 §:ssä todetaan, että siinä säädetään tietyistä asetuksen N:o 1698/2005 täytäntöön panemiseksi tarvittavista säännöksistä, ja että pääasiassa on kyse velvollisuudesta harjoittaa maataloustoimintaa päätoimisesti yksityisenä elinkeinonharjoittajana maksupyynnön, joka koskee 90:tä prosenttia tuesta, jättämisestä alkaen mainitun asetuksen 4 §:n 1 artiklan b alakohdassa tarkoitettuun maataloustoiminnan harjoittamista koskevan kauden päättämiseen asti, tätä velvoitetta ja sen noudattamatta jättämisen olosuhteita on arvioitava tämän asetuksen ja asetuksen N:o 1974/2006 säännösten perusteella (ks. vastaavasti tuomio 18.1.2024, Askos Properties, C-656/22, EU:C:2024:56, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 45 Kun maaseuturahaston ohjelmakauden 2007–2013 osalta hyväksymän ja yhteisrahoittaman tukiohjelman yhteydessä aiheettomasti maksetut määrät peritään takaisin kyseisen ohjelmakauden päättämisen jälkeen eli 1.1.2014 jälkeen, takaisinperinnän on kuitenkin perustuttava asetuksen N:o 1306/2013 säännöksiin (ks. vastaavasti tuomio 18.1.2024, Askos Properties, C-656/22, EU:C:2024:56, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

Ensimmäinen kysymys

- 46 Näiden alustavien huomautusten perusteella on katsottava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään, onko asetuksen N:o 1698/2005 22 artiklan 1 kohtaa ja 71 artiklan 3 kohtaa tulkittava siten, että niissä sallitaan se, että jäsenvaltio asettaa nuorten viljelijöiden aloitustuelle tukikelpoisuusedellytyksen, jonka mukaan kyseisen tuen saajan on harjoitettava päätoimisesti maataloustoimintaa maksupyynnön, joka koskee 90:tä prosenttia tuesta, jättämisestä alkaen kyseisen toiminnan harjoittamista koskevan kauden päättämiseen saakka.
- 47 Asetuksen N:o 1698/2005 71 artiklan 3 kohdan mukaan menojen tukikelpoisuussäännöt vahvistetaan kansallisella tasolla, jollei tässä asetuksessa tiettyjen maaseudun kehittämistoimenpiteiden osalta säädetyistä erityisedellytyksistä muuta johdu.

- 48 Mainitun asetuksen 22 artiklan 1 kohdan mukaan nuorten viljelijöiden aloitustukea myönnetään henkilöille, jotka ovat alle 40-vuotiaita, ryhtyvät ensimmäistä kertaa tilanpidosta vastaaviksi maatalousyrittäjiksi, jotka ovat riittävän ammattitaitoisia ja jotka esittävät maataloustoimintansa kehittämiseksi elinkeinosuunnitelman.
- 49 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa, että jäsenvaltiot voivat toteuttaa asetuksen täytäntöönpanotoimia, jos ne eivät haittaa asetuksen välitöntä sovellettavuutta, jos niillä ei peitellä sitä, että kyseessä on unionin oikeuden säädös, ja jos niissä täsmennetään kyseisessä asetuksessa jäsenvaltioille annetun harkintavallan käyttöä asetuksen säännöksissä asetetuissa rajoissa (tuomio 25.10.2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 50 Määritettäessä sitä, estävätkö, edellyttävätkö vai sallivatko asianomaisen asetuksen merkitykselliset säännökset sen, että jäsenvaltiot toteuttavat tiettyjä täytäntöönpanotoimia, ja määritettäessä etenkin viimeksi mainitussa tilanteessa sitä, kuuluuko asianomainen toimi kullekin jäsenvaltiolle annetun harkintavallan piiriin, perustana on käytettävä näitä säännöksiä, tulkittuna asetuksen tavoitteiden valossa (tuomio 25.10.2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 51 Asetuksen N:o 1698/2005 johdanto-osan 61 perustelukappaleesta ja 71 artiklan 3 kohdasta ilmenee, että menojen tukikelpoisuussäännöt kyllä pääsääntöisesti vahvistetaan kansallisella tasolla, mutta näin on vain, jos muuta ei johdu tässä asetuksessa tiettyjen maaseudun kehittämistoimenpiteiden osalta säädetyistä erityisedellytyksistä (tuomio 25.10.2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, 38 kohta).
- 52 Nuorten viljelijöiden aloitustuki on tällainen toimenpide, ja kyseisen asetuksen 22 artiklan 1 kohdassa säädetyt tukikelpoisuusedellytykset ovat kyseisen toimenpiteen erityisedellytyksiä (ks. vastaavasti tuomio 25.10.2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, 39 kohta).
- 53 Tästä seuraa, että jäsenvaltiot voivat vapaasti vahvistaa lisäedellytyksiä asetuksen N:o 1698/2005 täytäntöönpanoon liittyvien menojen tukikelpoisuudelle, kunhan nämä edellytykset eivät ole ristiriidassa kyseisen asetuksen 22 artiklassa vahvistettujen edellytysten eivätkä sen tehokkaan vaikutuksen kanssa.
- 54 Kyseisellä asetuksella tavoitelluista päämääristä on muistutettava, että asetuksen tavoitteena on puheena olevan tuen avulla auttaa nuoria viljelijöitä toiminnan aloittamisessa ja tämän jälkeen tilojen rakenteellisessa mukauttamisessa henkilökohtaisten toimintaedellytysten vahvistamiseksi ja maa- ja metsätalouden kilpailukyvyyn parantamiseksi ja näin maaseutualueiden kestävä kehityksen varmistamiseen myötävaikuttamiseksi (ks. vastaavasti tuomio 25.10.2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, 40 kohta).
- 55 Siitä, noudatetaanko asetuksessa 24/2015 säädetyin kaltaisella tukikelpoisuusedellytyksellä, jonka mukaan nuorten viljelijöiden aloitustuen saajan on harjoitettava päätoimisesti maataloustoimintaa maataloustoiminnan harjoittamista koskevan kauden päättymiseen saakka, asetusta N:o 1698/2005, on todettava, että tämän asetuksen 15, 16 ja 18 artiklasta ilmenee, että jäsenvaltioiden oli itse laadittava maaseudun kehittämissuunnitelmansa, jotka koskivat mainitun asetuksen nojalla toteutettavaa rahoitusta, ja että komission oli tarkoitus hyväksyä ainoastaan yksi kyseistä asetusta vastaava ohjelma.

- 56 Tässä yhteydessä jäsenvaltiot voivat muun muassa säätää maaseuturahastosta rahoitettavia tukia varten tukikelpoisuutta koskevista edellytyksistä niiden edellytysten lisäksi, joista on säädetty asetuksen N:o 1698/2005 säännöksissä, kunhan ne näin tehdessään täsmentävät kyseisellä asetuksella niille annetun harkintavallan käyttöä asetuksen säännöksissä asetetuissa rajoissa (tuomio 15.5.2014, Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, 60 kohta).
- 57 Tältä osin on todettava yhtäältä, että asetuksen N:o 1698/2005 22 artiklan 1 kohdan a alakohdassa asetetaan nuorten viljelijöiden aloitustuen edellytykseksi se, että asianomainen ryhtyy ”tilanpidosta vastaavaksi maatalousyrittäjäksi”, ja siinä edellytetään lähinnä, että hänellä on tosiasiallinen ja jatkuva päätäntävalta sekä tilan että sen hoidon suhteen (ks. vastaavasti tuomio 25.10.2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, 55 kohta).
- 58 Toisaalta asetuksen N:o 1974/2006 liitteessä II olevan A kohdan 5.3.1.1.2 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa säädetään, että nuorten viljelijöiden aloitustuen osalta jäsenvaltioiden laatimissa maaseudun kehittämissuunnitelmissa määritellään kyseisen jäsenvaltion tai alueen käyttämä aloittamisen käsite.
- 59 On todettava, että nämä säännökset tai asetuksella N:o 1698/2005 tavoitellut päämäärät eivät ole esteenä sille, että kansallisessa lainsäädännössä asetetaan nuorten viljelijöiden aloitustuen osalta tukikelpoisuusedellytykseksi se, että tämän tuen saaja harjoittaa päätoimisesti maataloustoimintaa kyseisen toiminnan harjoittamista koskevan kauden päättymiseen saakka. Tämä edellytys on nimittäin mainituissa säännöksissä asetettujen rajojen mukainen, ja siinä täsmennetään niistä johtuvat vaatimukset.
- 60 Näin ollen on katsottava, että asetuksen N:o 1698/2005 71 artiklan 3 kohdassa jäsenvaltioille myönnettyyn harkintavaltaan kuuluu tällaisen lisäedellytyksen asettaminen nuorten viljelijöiden aloitustuelle.
- 61 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1698/2005 22 artiklan 1 kohtaa ja 71 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että niissä sallitaan se, että jäsenvaltio asettaa nuorten viljelijöiden aloitustuen osalta tukikelpoisuusedellytyksen, jonka mukaan kyseisen tuen saajan on harjoitettava päätoimisesti maataloustoimintaa maksupyynnön, joka koskee 90:tä prosenttia tuesta, jättämisestä alkaen kyseisen toiminnan harjoittamista koskevan kauden päättymiseen saakka.

Toinen ja kolmas kysymys

- 62 Kun otetaan huomioon tämän tuomion 38–45 kohdassa esitetyt alustavat huomautukset, on katsottava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisella ja kolmannella kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, onko asetuksen N:o 1306/2013 63 artiklan 1 kohtaa ja delegoidun asetuksen N:o 640/2014 35 artiklan 1–3 kohtaa tulkittava siten, että yhtäältä jäsenvaltion lainsäädännössä nuorten viljelijöiden aloitustuen osalta säädetty tukikelpoisuusedellytys, jonka mukaan kyseisen tuen saajan on harjoitettava päätoimisesti maataloustoimintaa maksupyynnön, joka koskee 90:tä prosenttia tuesta, jättämisestä alkaen kyseisen toiminnan harjoittamista koskevan kauden päättymiseen saakka, on näissä säännöksissä tarkoitettu ”tukikelpoisuusperuste” tai ”sitoumus”, ja toisaalta mainitut säännökset ovat esteenä sille, että tämän edellytyksen noudattamatta jättäminen merkitsee sitä, että tuensaajan on maksettava tuen kokonaismäärä takaisin ilman, että otettaisiin huomioon sen ajanjakson kesto, jota kyseinen noudattamatta jättäminen koskee.

- 63 Asetuksen N:o 1306/2013 63 artiklan 1 kohdan mukaan on niin, että jos todetaan, ettei tuensaaja täytä alakohtaisessa maatalouslainsäädännössä säädettyjä tukikelpoisuusperusteita, tuen tai palkkion myöntämisen edellytyksiin liittyviä sitoumuksia tai muita velvoitteita, tukea ei makseta tai tuki peruutetaan kokonaan tai osittain, ja tapauksen mukaan asetuksen N:o 1307/2013 21 artiklassa tarkoitettuja vastaavia tukioikeuksia ei myönnetä tai ne peruutetaan.
- 64 Delegoidun asetuksen N:o 640/2014 35 artiklan 1 kohdassa säädetään, että haettu tuki evätään tai se perutaan kokonaan, jos tukikelpoisuusperusteet eivät täyty, ja sen 3 kohdassa säädetään, että päättäessään tuen epäämisen tai perumisen astetta tämän 35 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen sitoumusten tai muiden velvoitteiden noudattamatta jättämisen seurauksena jäsenvaltion on otettava huomioon 2 kohdassa tarkoitettujen tukiedellytysten noudattamatta jättämisen vakavuus, laajuus, kesto ja toistuvuus.
- 65 Tukikelpoisuusperusteen ja sitoumuksen käsitteitä ei ole määritelty asetuksessa N:o 1306/2013 eikä delegoidussa asetuksessa N:o 640/2014.
- 66 Näiden ilmaisujen tavanomaisesta merkityksestä ja asiayhteydestä, jossa niitä käytetään kyseisissä asetuksissa, ilmenee, että maaseuturahastosta rahoitetun maaseudun kehittämisen alalla ”tukikelpoisuusperuste” on ymmärrettävä tukihakemuksen pätevyyden kannalta välttämättömäksi ennakkovaatimukseksi, mistä seuraa, että jos tällaista vaatimusta ei täytetä, tukihakemus on hylättävä, ja että ”sitoumuksella” tarkoitetaan tuenhakijan antamaa lupausta noudattaa maaseudun kehittämissuunnitelmassa esitettyä velvoitetta ohjelman täytäntöönpanon ajan edellyttäen, että kyseinen tuki myönnetään.
- 67 Noudattamatta jättämisen oikeudelliset seuraukset ovat erilaiset sen mukaan, liittyykö se ”tukikelpoisuusperusteeseen” vai ”sitoumukseseen”. Delegoidun asetuksen N:o 640/2014 35 artiklan 1–3 kohdasta, joissa täsmennetään asetuksen N:o 1306/2013 63 artiklan 1 kohtaa, nimittäin ilmenee, että jos ”tukikelpoisuusperustetta” ei noudateta, tuki evätään tai perutaan kokonaisuudessaan, kun taas silloin, kun kyseessä on ”sitoumus” ja jos tukea ei ole vielä maksettu, sitä ei voida maksaa tai se on peruttava kokonaan tai osittain ottaen huomioon noudattamatta jättämisen vakavuus, laajuus, kesto ja toistuvuus.
- 68 Jollei selvityksistä, jotka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on suoritettava, muuta johdu, on ilmeistä, että velvollisuus harjoittaa päätoimisesti maataloustoimintaa maksupyynnön, joka koskee 90:tä prosenttia tuesta, jättämisestä alkaen kyseisen toiminnan harjoittamista koskevan kauden päättämiseen saakka on näissä säännöksissä tarkoitettu ”sitoumus”.
- 69 Siltä osin kuin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoisi, että tämä velvollisuus on asetuksen N:o 1306/2013 63 artiklan 1 kohdassa ja delegoidun asetuksen N:o 640/2014 35 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu sitoumus, on niin, että jos sitä ei noudateta, kansallisten viranomaisten on X:n saaman nuorten viljelijöiden aloitustuen osan, joka on perittävä takaisin, määrittämiseksi otettava huomioon noudattamatta jättämisen vakavuus, laajuus, kesto ja toistuvuus kyseisen delegoidun asetuksen 35 artiklan 3 kohdan mukaisesti.
- 70 Toiseen ja kolmanteen kysymykseen on näin ollen vastattava, että asetuksen N:o 1306/2013 63 artiklan 1 kohtaa ja delegoidun asetuksen N:o 640/2014 35 artiklan 1–3 kohtaa on tulkittava siten, että yhtäältä jäsenvaltion lainsäädännössä nuorten viljelijöiden aloitustuen osalta säädetty tukikelpoisusedellytys, jonka mukaan kyseisen tuen saajan on harjoitettava päätoimisesti maataloustoimintaa maksupyynnön, joka koskee 90:tä prosenttia tuesta, jättämisestä alkaen kyseisen toiminnan harjoittamista koskevan kauden päättämiseen saakka, voi

olla kyseisissä säännöksissä tarkoitettu ”sitoumus”, ja että toisaalta delegoidun asetuksen N:o 640/2014 35 artiklan 2 ja 3 kohta ovat tällaisessa tapauksessa esteenä sille, että tällaisen sitoumuksen noudattamatta jättäminen merkitsee sitä, että tuensaajan on maksettava tuen kokonaismäärä takaisin ilman, että otettaisiin huomioon muun muassa sen ajanjakson kesto, jota kyseinen noudattamatta jättäminen koskee.

Neljäs kysymys

- 71 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa neljännellä kysymyksellään asetuksen N:o 1306/2013 64 artiklan 2 kohdan e alakohtaan ja 77 artiklan 2 kohdan e alakohtaan ja kysyy lähinnä, onko näitä säännöksiä tulkittava siten, että ne ovat esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan tuensaajan antaman sitoumuksen noudattamatta jättäminen merkitsee kyseisen tuen kokonaismäärän takaisin maksamista ilman, että otettaisiin huomioon muun muassa sen ajanjakson kesto, jota kyseinen noudattamatta jättäminen koskee.
- 72 Kun otetaan huomioon, että tällaiseen kysymykseen on jo vastattu myöntävästi unionin oikeuden merkityksellisten säännösten perusteella tämän tuomion 70 kohdan toisessa osassa, neljänteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

- 73 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kahdeksas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen 20.9.2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 22 artiklan 1 kohtaa ja 71 artiklan 3 kohtaa**

on tulkittava siten, että

niissä sallitaan se, että jäsenvaltio asettaa nuorten viljelijöiden aloitustuen osalta tukikelpoisuusedellytyksen, jonka mukaan kyseisen tuen saajan on harjoitettava päätoimisesti maataloustoimintaa maksupyyntön, joka koskee 90:tä prosenttia tuesta, jättämisestä alkaen kyseisen toiminnan harjoittamista koskevan kauden päättymiseen saakka.

- 2) Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 63 artiklan 1 kohtaa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun**

kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäämis- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta 11.3.2014 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 640/2014 35 artiklan 1–3 kohtaa

on tulkittava siten, että

yhtäältä jäsenvaltion lainsäädännössä nuorten viljelijöiden aloitustuen osalta säädetty tukikelpoisuusedellytys, jonka mukaan kyseisen tuen saajan on harjoitettava päätoimisesti maataloustoimintaa maksupyynnön, joka koskee 90:tä prosenttia tuesta, jättämisestä alkaen kyseisen toiminnan harjoittamista koskevan kauden päättymiseen saakka, voi olla kyseisissä säännöksissä tarkoitettu ”sitoumus”, ja että toisaalta delegoidun asetuksen N:o 640/2014 35 artiklan 2 ja 3 kohta ovat tällaisessa tapauksessa esteenä sille, että tällaisen sitoumuksen noudattamatta jättäminen merkitsee sitä, että tuensaajan on maksettava tuen kokonaismäärä takaisin ilman, että otettaisiin huomioon muun muassa sen ajanjakson kesto, jota kyseinen noudattamatta jättäminen koskee.

Allekirjoitukset